

Models de Governança

Joan Martínez (Facto)

Enrico Stano (Katuma)

Ricard Espelt (Dimmons)

COOPERATIVISME de plataforma

Imatge derivada de: Noun Project Olivier Guin CC-BY 3.0us

Ajuntament de
Barcelona

Barcelona
Activa

femPROCOMUNS

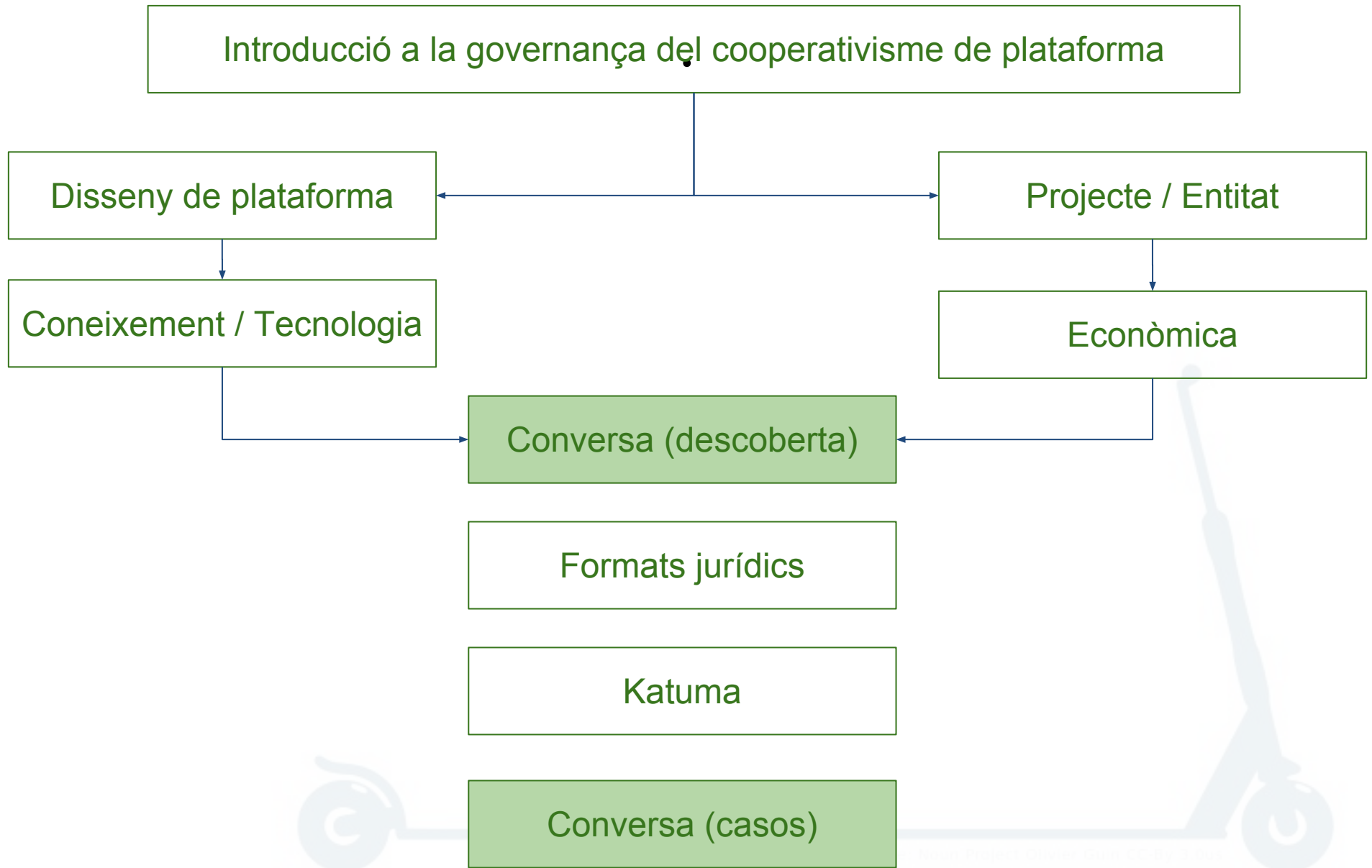
freeknowledgeinstitute

DIMMONS
Digital Commons Research Group

Programa

Introducció	David Gómez, Mònica Garriga	6 juny 10:00 - 12:00
Llicències lliures i obertes	David Gómez, Mònica Garriga	6 juny 12:00 - 14:00
Models de governança, tipologies d'entitat legal	Ricard Espelt, Enrico Stano, Joan Martínez	13 juny 10:00 - 13:00
Marc de models de sostenibilitat en obert i procomuns	Wouter Tebbens i Thais Lloret	20 juny 10:00 - 13:00
Design thinking i co-disseny	Enric Senabre, Thais Lloret, David Gómez	27 juny 10:00 - 13:00
Estratègies de desenvolupament	Fèlix Casanellas	4 juliol 10:00 - 13:00
Sessió grupal d'acompanyament	A definir amb els projectes	

Esquema de la sessió

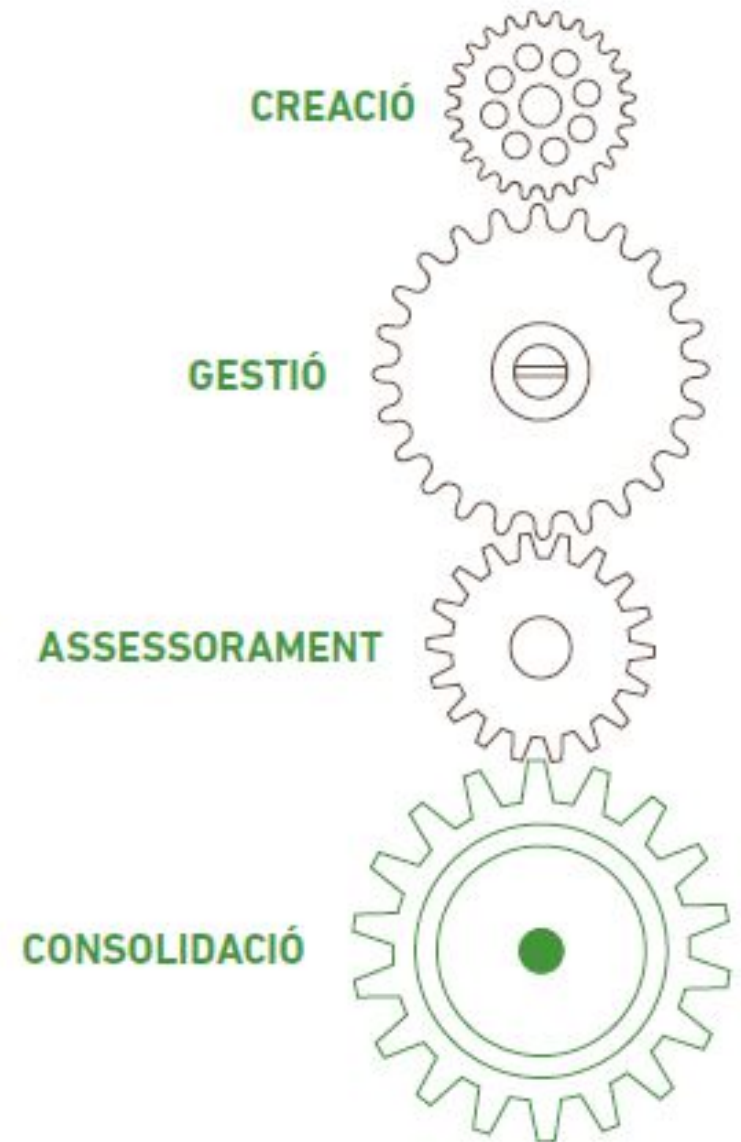

FACTO ASSESSORS

Facto Assessors, SCCL, som una cooperativa de treball associat especialitzada en serveis de gestoria/assessoria, consultoria i formació a empreses cooperatives i organitzacions de l'economia social i solidària (ESS). Treballem des de la proximitat, la qualitat i la responsabilitat perquè les entitats puguin assolir els seus objectius.

Facto compartim els valors que impulsen les entitats de l'ESS. El nostre model està basat en la proximitat, i per això formem part de les xarxes d'ESS i les fomentem. Som presents a Barcelona, Vilanova i la Geltrú i Mataró.

DIMMONS.net

IN3 UOC

Our approach

- ✓ Commitment to rigor, front-line innovation & social challenges impact.
- ✓ Methodological pluralism through quantitative multi-methods triangulation. Comparative perspective. Gender transversal analysis.
- ✓ 100% open access publications, community building and multi-channel dissemination.
- ✓ Experimenting with online/virtual methods, agile frameworks, design thinking and lean research.
- ✓ Action-participation. Research that inform technological action, or/and social processes, design and development.

Our team

Mayo Fuster: Dimmons director of research. Faculty affiliated at the Berkman Center for Internet and Society at Harvard University.

Enric Senabre: PhD candidate on co-design and Agile for research. CECAN Fellow, University of Surrey. Co-founder of Goteo.

Elisabet Roselló: Research assistant and expert on open culture. Research on new economic trends in culture.

Ricard Espelt: PhD candidate on the role of ICT in collaborative consumption of agricultural products. Expert on platform cooperativism.

Bruno Carballa: Research Affiliated. PhD candidate at Paris XIII University. Expert in data Commons and Collaborative Economy.

Guido Smorto: Faculty Affiliated. Full Professor of Law at University of Palermo. Expert on the regulation of the Sharing Economy.

Marc Rocas: PhD candidate and expert on block chain. Associate Professor in Strategic Management at University of Barcelona.

Manel Rebordosa: PhD candidate about technological sovereignty in sub-saharan Africa. Expert on open source.

Natalia Rodríguez: Designer and co-facilitator. Jorge Tadeo Lozano University, Bogotá. Expert on Design for social innovation.

Current projects

DECODE – European project: Decentralized citizen owned ecosystems. Open data repository on sharing economy research.

P2P Value – European Project Conditions that favor value creation in Commons production.
- Dataset 50.000 observations
- European and Catalan directory
- Commons value dimensions scripts

Procomuns.net – Forum for the co-creation of public policies that support Common Collaborative Economy and public-Commons partnerships.

Col-lacy - A multidisciplinary, holistic framework to understand, conceptualize and delimitate the "commons oriented sharing economy".

Agile and Co-design for research – Methods and materials for new participative research ideation and distributed project management of collaborative research processes.

Cultura Viva – Cultural and economic transformative innovations in the city of Barcelona.

Platform Cooperativism – Strategies for its scalability.

Katuma.org

Open Food Network

KATUMA

[Funcionalidades](#) [Mapa](#) [Comunidad](#) [Entra](#)

Compra directamente a productoras agroecológicas de proximidad

Consume productos de proximidad y participa de un modelo sostenible con beneficios socioeconómicos para la comunidad.

Fes-te mecenes

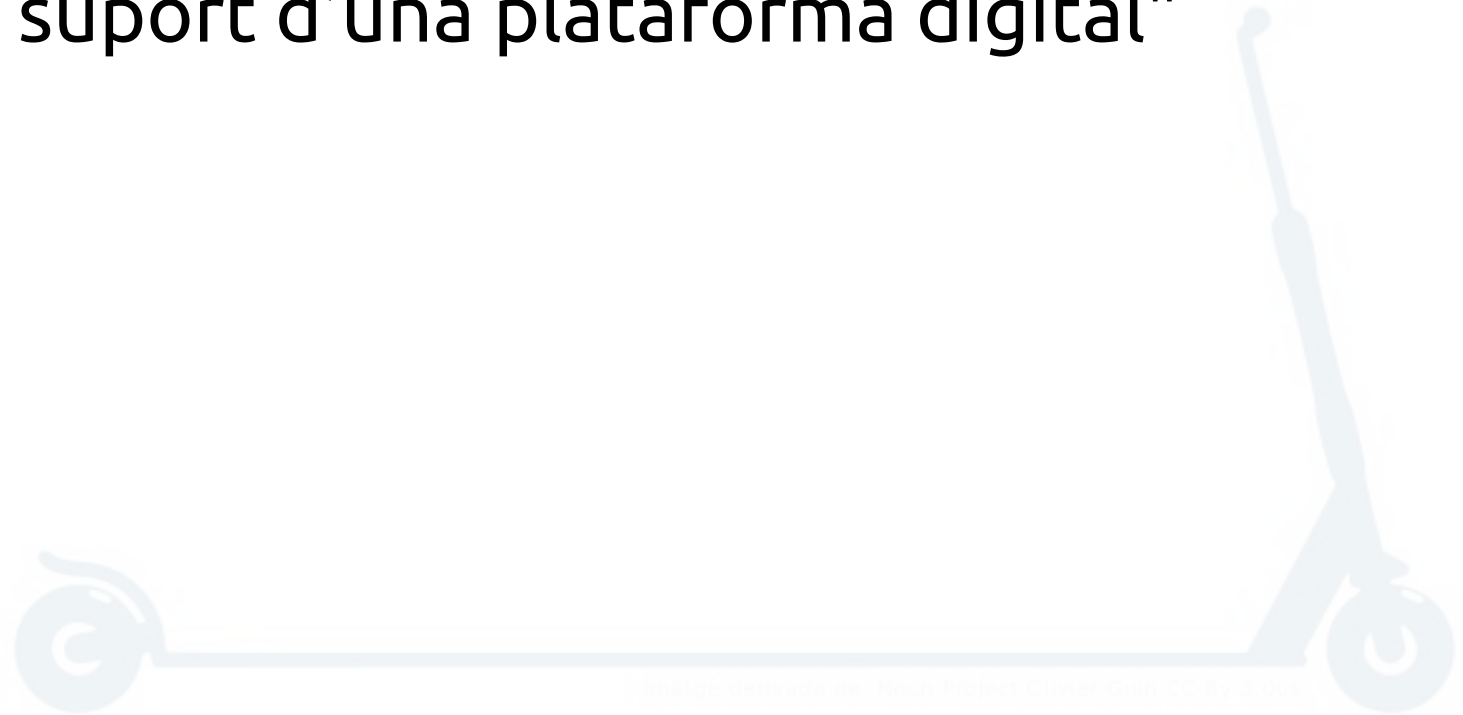

Entre todas podemos cambiar las reglas del consumo

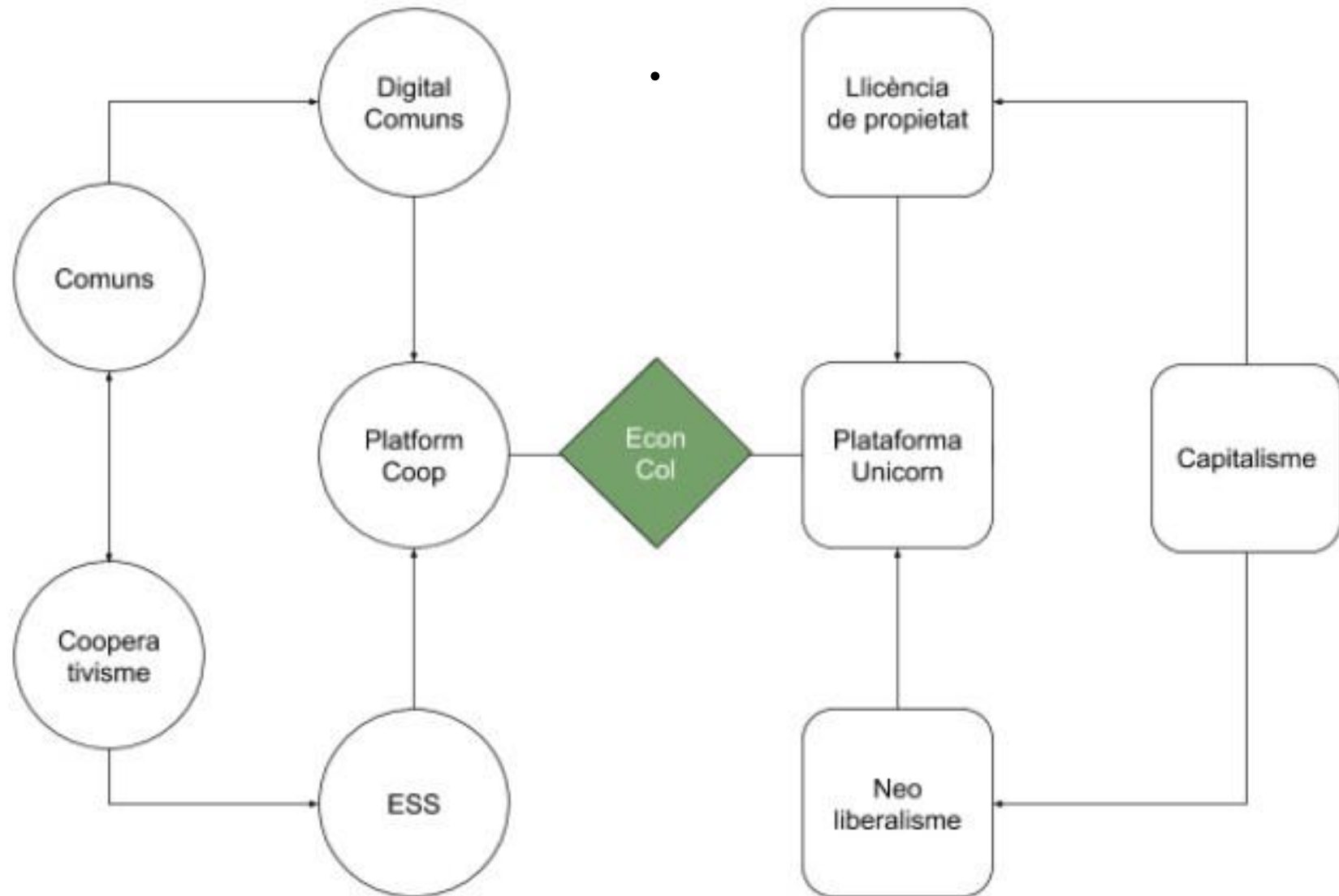
Gracias a mucha gente. Katuma va es una

Definició Economia "Col.laborativa" de Plataforma (Mayo Fuster)

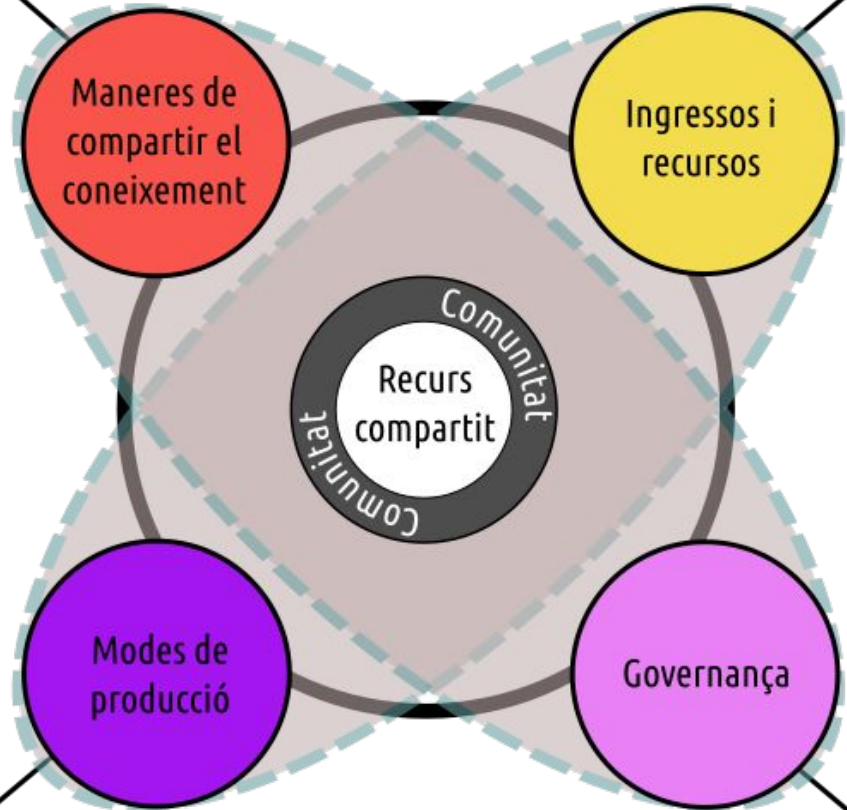
“Consum i la producció col·laboratives de capital i treball entre grups distribuïts que interactuen amb el suport d’una plataforma digital”

Revisió crítica de les plataformes tecnològiques de l'economia col·laborativa (Ricard Espelt)

MODEL DE SOSTENIBILITAT PROCOMÚ

	Fonts
	Estàndards
	Tipus de llicència:
	<i>Copyleft</i>
	<i>Permissiu</i>
	<i>CopyFair</i>
	<i>NoComercial</i>
	<i>NoDerivades</i>
	<i>Tots drets reservats</i>

- Serveis
- Venda de producte físic
- Contacte directe: donacions
- Matchmaking (comissió)
- Quotes periòdiques
- Compartir costos
- Finançament a fons perdut
- Anuncis

dades
software
disseny
documentació
producte físic
servei

intrafirma
mercat
producció p2p
intercooperació

Entitat Legal _____
Política de pertinença _____
Capital _____
Presca de decisions _____
Distribució del valor _____

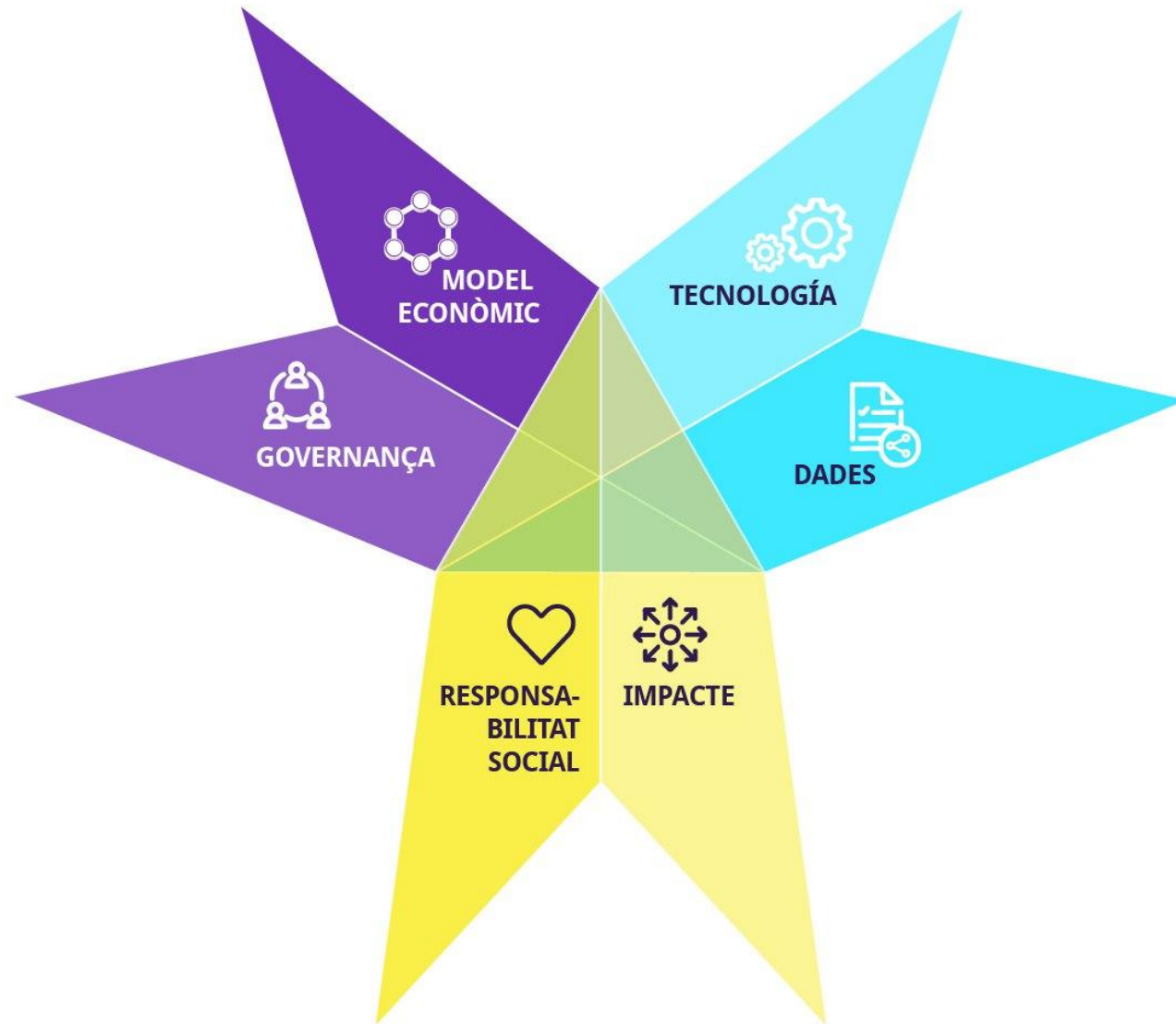

Free Knowledge Institute <http://freeknowledge.eu>

L'estrella procomú

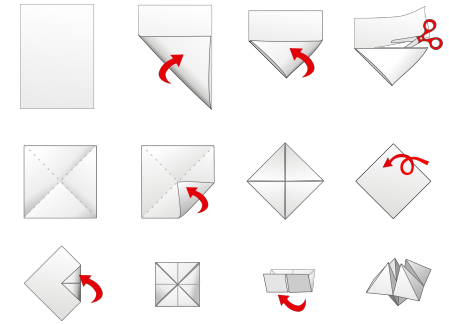
Qualitats democràtiques de l'economia col·laborativa procomú

**Conversem sobre
els models de governança**

Conversa sobre governança

Disseny d'una plataforma digital d'economia col·laborativa
Toolkit v.1.0

- 1) El jugador A demana un número del 1 al 10 al jugador B.
- 2) Jugador A mou el *comecocos* tantes vegades com el número escollit.
- 3) Jugador B tria icona.
- 4) Jugador A li mostra el significat i l'anota a la columna corresponent.
- 5) Es canvien els rols i es repeteix des del primer pas fins a completar totes les seccions de la graella.

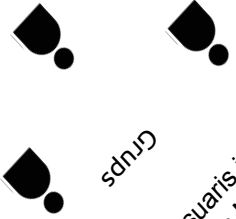
Jugador A		
Administració		
Grups		
Presa de decisions		
Rols		
Jugador B		
Administració		
Grups		
Presa de decisions		
Rols		

Diferents rols d'usuari i usuàries

Totes els usuaris i usuàries tenen el mateix rol

Els usuaris i usuàries NO poden fer grups

Model de presa de decisions dirigida

Model de presa de decisions democràtica

Els usuaris i usuàries poden fer grups

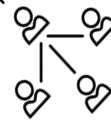
Presa de decisions

Elecció democràtica dels administradors/es

Elecció jeràrquica dels administradors

Administració

Administració

GOVERNANÇA DE LA COMUNITAT I PLATAFORMA

GOVERNANÇA AL NIVELL D'INTERACCIÓ DE LA PLATAFORMA ENTRE ELS/LES PERSONES CREADORES DE VALOR

Definició de la missió

Gestió de les contribucions

Obertura a les contribucions a la plataforma digital

Llibertat dels contribuents per contribuir (no dependent del permís dels altres, ni de les restriccions dels altres)

Obertura per crear relacions entre les contribucions a la plataforma digital

Estructura relacional igualitària (jerarquies; peerlogia)

Preses de decisions en relació amb la interacció comunitària

Regles o polítiques formals i rols aplicats a la interacció de la comunitat

Normes socials

Disseny de la plataforma

GOVERNANÇA SOBRE LA PROVISIÓ DE LA PLATAFORMA

Estatus dels usuaris de la plataforma pel que fa a la provisió de plataforma

Entitat jurídica de la plataforma

Preses de decisions a l'entitat legal

Transparència en la provisió de plataformes

GOVERNANÇA ECONÒMICA

Orientada a beneficis versus orientament a la missió social (tipus d'entitat)

Distribució dels beneficis

Model de creixement

Caràcter comercial de les interaccions

Pràctiques bancàries

Model de sostenibilitat

Fonts d'ingressos i capitals

DISTRIBUCIÓ DE PODER; ASSIGNACIÓ DE LLIBERTAT I PROPIETAT INTEGRAT EN LA POLÍTICA TECNOLÒGICA I DE CONEIXEMENT

POLÍTICA DE CONEIXEMENT (POLÍTICA DE DADES I CONTINGUTS)

Llicència Contingut del lloc web

Llicència Dades

Privadesa

POLÍTICA DE SOFTWARE I ARQUITECTURA

Codi del lloc web de la plataforma de programari: Codi lliure versus propietari

Arquitectura de la infraestructura (Adopció de Blockchain): Nivell de descentralització

RESPONSABILITAT SOCIAL & IMPACTES SOBRE LA CREACIÓ DEL VALOR

RESPONSABILITAT SOCIAL

Impactes sobre la creació de valor i responsabilitat social davant d'externalitats

Afavorir la igualtat social

Afavorir la diversitat de gènere

Afavorir la diversitat funcional de l'inclusió social o altres col·lectius en risc d'exclusió social

Afavorir economies de responsabilitat social - Intercooperació

Responsabilitat ambiental

"Impactes externs potencials en cas de creixement exponencial

IMPACTES SOBRE LA CREACIÓ DEL VALOR

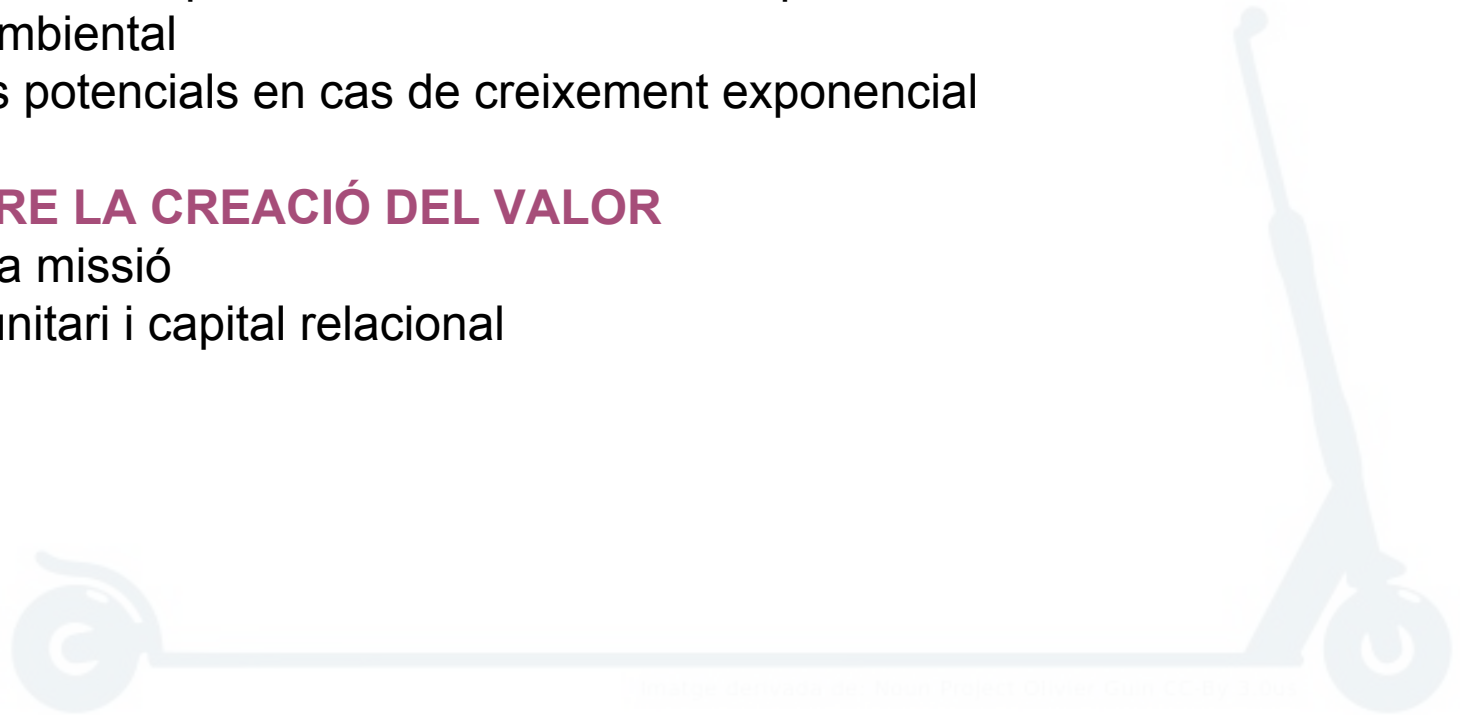
Acompliment de la missió

Compromís comunitari i capital relacional

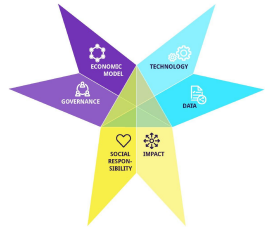
Valor d'ús social

Reputació

Valor monetari

Models de plataformes en economia col.laborativa

Open Commons

Unicorn

Platform coops

GOVERNANÇA & MODEL ECONÒMIC

Fundacions governades per la comunitat de creadors

Multinacionals

Cooperatives & PYMES

POLÍTICA TECNOLÒGICA & DE DADES

Open Source & Open data

Proprietary software & Data comercialitzada

Open Source & Open data

IMPACTES EN LA CREACIÓ DE VALOR & RESPONSABILITATS RESPECTE A LES EXTERNALITATS GENERADES

Valor social

Responsabilitat social:
Economia circular,
polítiques de genere etc

Valor econòmic

Denuncies de discriminació de genere,

Externalitats:
Impactes disruptius etc

Valor social & economic

Responsabilitat social

Formes jurídiques utilitzades pel procomú digital

Fundació

FREE SOFTWARE
FOUNDATION

WIKIMEDIA
FOUNDATION

Foundation

The Document Foundation

WIKIMEDIA
MOVEMENT AFFILIATES

AMICAL
WIKIMEDIA

WORDPRESS

Empresa mercantil capitalista

Associació

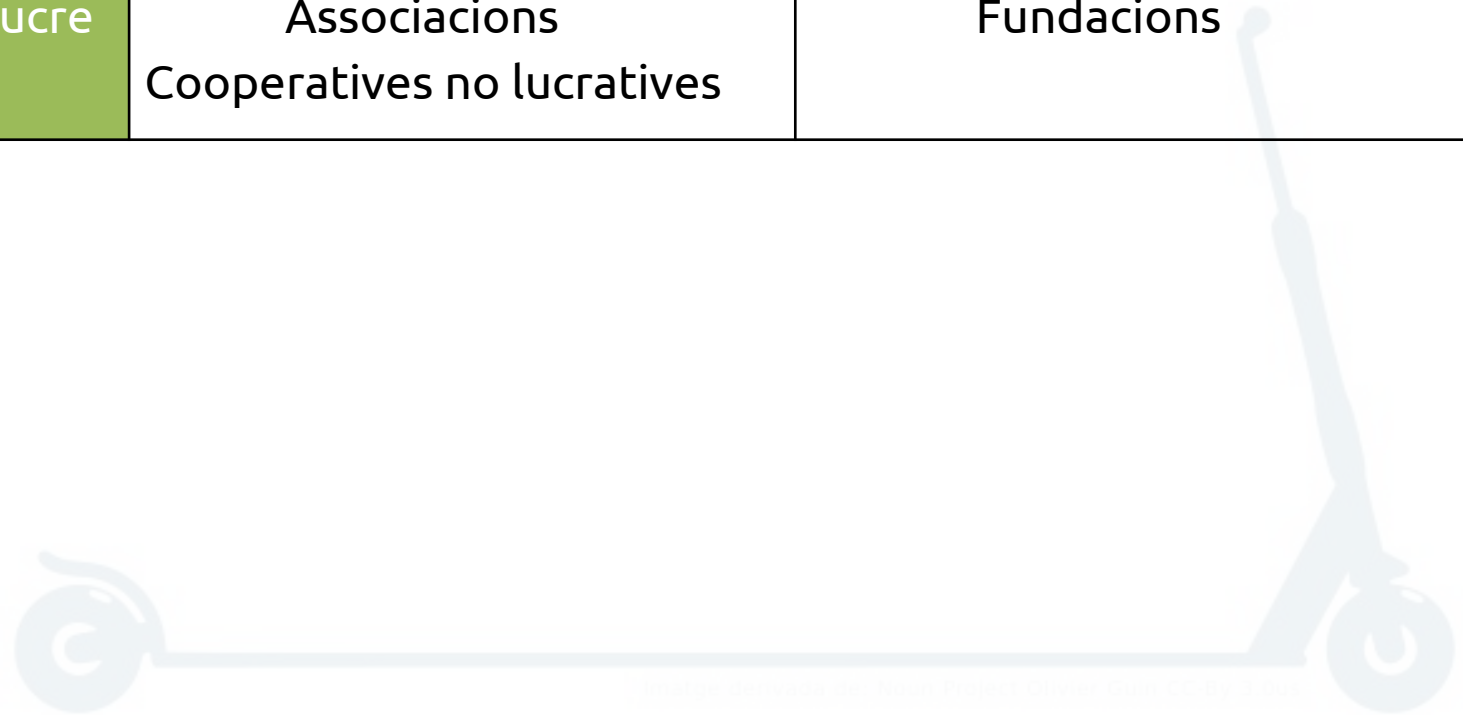
AUTOMATTIC

CANONICAL

Tipologies jurídiques i legals del cooperativisme de plataforma

	Governança democràtica	Governança no democràtica
Amb ànim de lucre	Cooperatives	Societats mercantils
Sense ànim de lucre	Associacions Cooperatives no lucratives	Fundacions

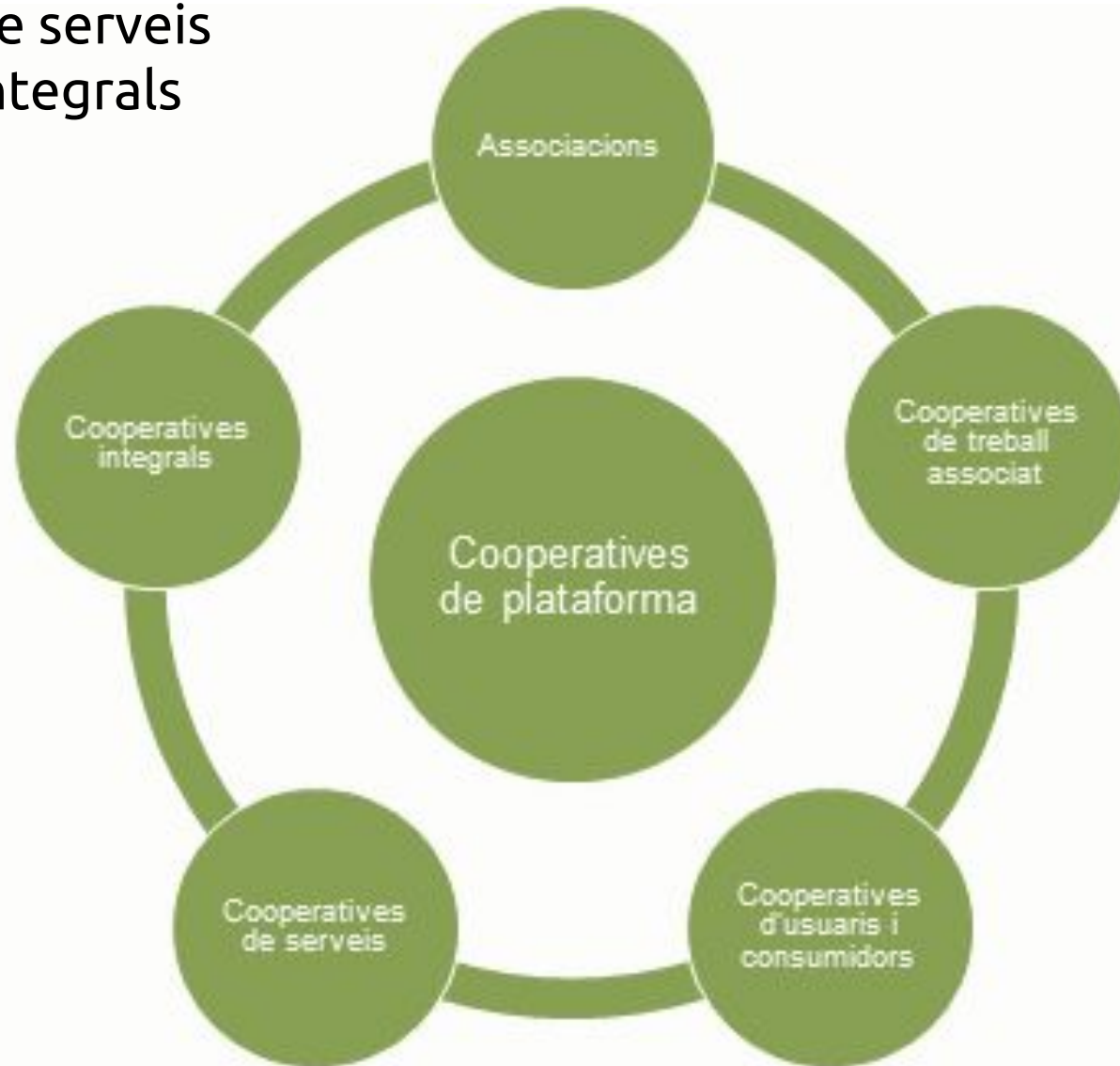
Característiques en l'Economia Social i Solidària

- l'ètica organitzativa (sovint d'autogestió), que s'ha de correspondre a principis humanistes de governança democràtica,
- l'equitat,
- la sostenibilitat ambiental,
- el compromís amb la comunitat
- i el respecte pels drets humans.

El cooperativisme de plataforma respon a característiques semblants, sobretot a les vinculades a la governança, el model econòmic i la responsabilitat social.

- Associacions
- Cooperatives de treball associat
- Cooperatives d'usuaris i consumidors
- Cooperatives de serveis
- Cooperatives integrals

Associacions

Una entitat **sense ànim de lucre**, constituïda voluntàriament per **tres o més persones** per a complir una finalitat d'interès general o particular, per mitjà de la posada en comú de recursos personals o patrimonials amb caràcter temporal o indefinit.”

Característiques

- Persona jurídica pròpia.
- Existència d'un col·lectiu.
- Sense finalitat lucrativa

Quan ens plantegem fer una associació ?

- Quan volem crear un projecte amb base i finalitat social.
- Quan l'activitat econòmica és accesòria o subordinada al compliment de l'objecte de l'associació.
- Quan no hi ha una activitat professional o empresarial. Base voluntària.

Les Cooperatives

Una associació **autònoma** de persones que s'han agrupat **voluntàriament** per satisfer les seves necessitats i aspiracions **econòmiques**, **socials** i **culturals** comuns, a través d'una empresa de **propietat conjunta** i de gestió democràtica.

Característiques

- **Propietat:** Les cooperatives són organitzacions democràtiques propietat dels seus membres, que participen en la cooperativa sobre la base *d'un membre, un vot*.
- **Propòsit:** Les cooperatives existeixen per crear valor per als seus membres.
- **Valors:** Les cooperatives es basen en els valors de l'autoajuda, l'auto-responsabilitat, democràcia, igualtat i equitat.
- **Servei:** La majoria de les cooperatives operen localment i proporcionen serveis als seus membres i comunitats.

Associació o cooperativa?

Les Cooperatives

Tipus de socis

- **Socis comuns:** els socis comuns són els vinculats amb la societat cooperativa mitjançant un vincle social i que duen a terme l'activitat cooperativitzada principal segons el tipus de cooperativa.
- **Socis col·laboradors:** són els que sense dur a terme l'activitat cooperativitzada principal, puguin col·laborar d'alguna manera en la consecució de l'objecte social de la cooperativa. La col·laboració pot consistir en la participació en activitats complementàries a o només en l'aportació de capital.

Tipus de cooperatives: les cooperatives de treball associat

Cooperatives de treball associat

Són cooperatives de treball associat les que associen, com a mínim, dues persones físiques que, mitjançant el treball, es proposen produir béns o prestar serveis per a terceres persones

Quan ens plantegem fer una cooperativa de treball associat?

- Projectes col·lectius per aprofitar el coneixement i la potencialitat de les persones.
- Foment de la cooperació dins d'una activitat econòmica i professional

Tipus de cooperatives: les cooperatives d'usuaris i consumidors

Cooperatives d'usuaris i consumidors

Les cooperatives de consumidors i usuaris tenen per objecte primordial el lliurament de béns o la prestació de serveis per al consum directe dels socis i familiars.

En trobem davant d'un tipus de cooperativa que vol satisfer les necessitats de consum i ús, dels seus socis, de forma democràtica.

Quan ens plantegem fer una cooperativa d'usuaris i consumidors ?

- Projectes d'abastiments de productes o serveis de forma col·lectiva.
- Formalització de grups de consum i de compra conjunta.
- Quan volem incorporar a la governança als usuaris i consumidors

TIPUS DE COOPERATIVES: LES COOPERATIVES DE SERVEIS

Cooperatives de serveis

Les cooperatives de serveis tenen per objecte la prestació de subministraments i serveis i l'execució ***d'operacions destinades al millorament econòmic i tècnic de les activitats professionals*** o de les activitats dels socis

S'ha d'entendre que per crear una cooperativa de serveis és necessari agrupar projectes col·lectius o empresaris individuals que realitzin activitat econòmica i que busquin la forma de generar una estructura que generi oportunitats o sinergies.

Quan ens plantegem fer una cooperativa de serveis?

Quan volem potenciar les accions de cooperació empresarial per créixer, adaptar-se a les noves necessitats del mercat, reduir costos o millorar processos, generar sinergies entre actors econòmics i professionals.

Tipus de cooperatives: les cooperatives integrals

Cooperatives integrals

Una cooperativa integral és la cooperativa de primer grau que té per objecte activitats econòmiques o socials pròpies de diferents classes de cooperatives. Ens trobem davant de una forma jurídica que pot disposar de diversos àmbits d'activitat.

Quan ens plantegem fer una cooperativa integral?

Quan volem desenvolupar diferents àmbits d'activitat cooperativitzada amb format i regulació jurídica diferenciada

TOT I AIXÍ, LA LLEI DE COOPERATIVES DEIXA OBERTA LA POSSIBILITAT DE NOVES TIPOLOGIES DE COOPERATIVES...

El lucre en les cooperatives

Les cooperatives de qualsevol tipologia:

- poden ser lucratives
- o no lucratives

Fet diferencial és el repartiment del resultat (benefici):

SENSE LUCRE	AMB LUCRE
<p>Han de reinvertir els resultats, una vegada s'han dotat els fons obligatoris cooperatius.</p>	<ul style="list-style-type: none">● Assemblea general decideix el repartiment● El retorn depèn de l'activitat cooperativitzada mesurable amb les magnituds que decideixi la cooperativa.

**Conversem sobre
els models de governança
de casos de cooperativisme de
plataforma**

Katuma.org

KATUMA

[Funcionalidades](#) [Mapa](#) [Comunidad](#) [Entra](#)

Compra directamente a productoras agroecológicas de proximidad

Consume productos de proximidad y participa de un modelo sostenible con beneficios socioeconómicos para la comunidad.

Fes-te mecenes

Entre todas podemos cambiar las reglas del consumo

Gracias a mucha gente. Katuma va es una

Sommobilitat.coop

Contacta ns ES EN

GRUPS LOCALS SERVEIS ▾ FES-TE'N SOCI/A QUI SOM INVERTEIX ACTIVITAT

SOM MOBILITAT

La cooperativa per a una mobilitat +sostenible

Fairmondo.de

fairmondo
Gutes einfach entdecken

Über uns ▾ Marktplatz ▾ Runde Sache Abo Anmelden ▾ Warenkorb (0)

Artikel oder Anbieter suchen Alle Kategorien ▾

Wohnen & Leben Bücher Medien Lebensmittel Mode Kinder & Baby Freizeit & Sport Weitere

Fairphone 2 bei Fairmondo

Ab sofort mit neuer Doppelblitz Kamera und Android 6.0

Das Spiel
Stell Dich dem Marktriesen
Jetzt für **14,00 €** erhältlich

Darf's noch etwas fair sein?
Fair Artikel auf einen Blick

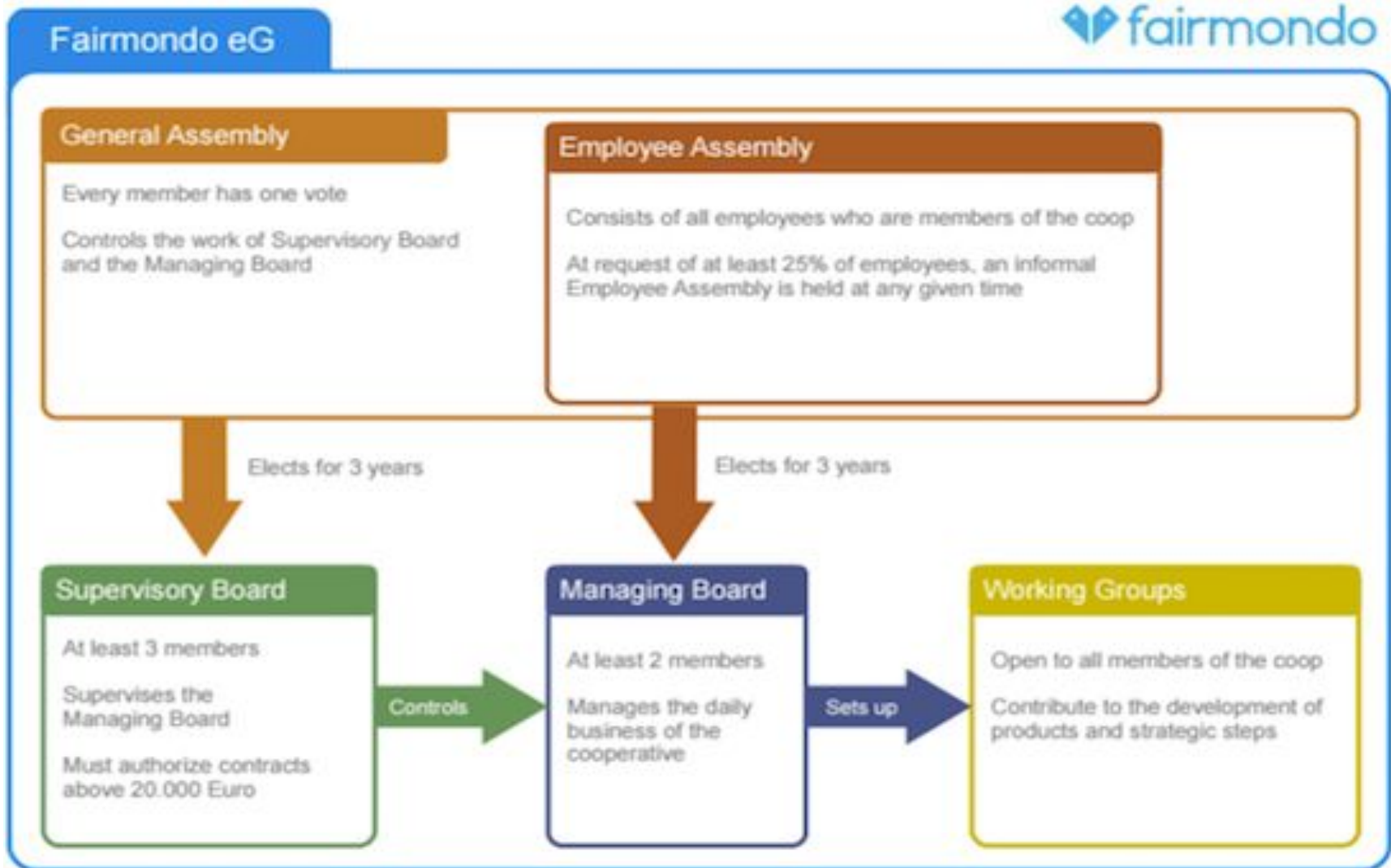
Öko? Logisch! Auf Fairmondo.
Öko-Produkte auf einen Blick

Kleine Hersteller – große Qualität.
Alle Angebote auf einen Blick

Von letzter Saison bis echter Rarität.
Gebrauchtes auf einen Blick

Fairmondo Buchhandel-Gutscheine LaCocoba bei Fairmondo

Fairmondo.de

Stocksy.com

Stocksy

Search our curated collection

Blog Cart Support Login Sign Up

★ CURATED ○ LATEST ☑ MOBILE 📺 FILM 🎥 VIDEO 🗪 CATEGORIES

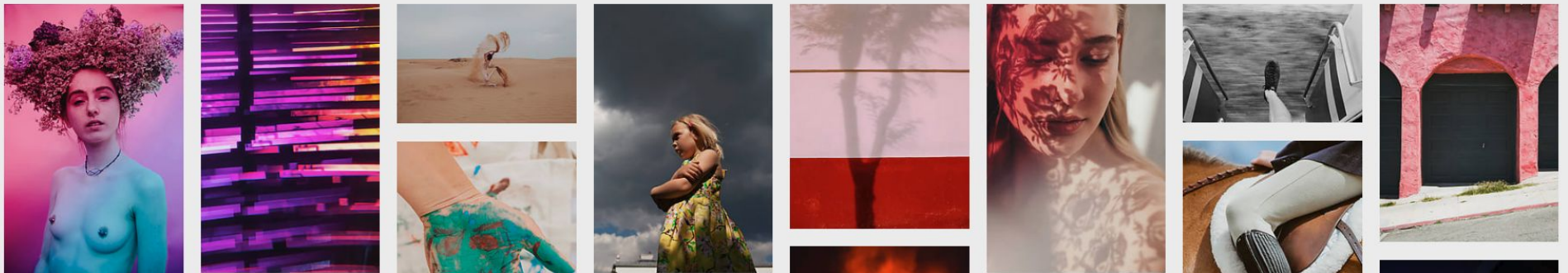
INSPIRING STOCK PHOTOS + VIDEOS FOR RELENTLESS CREATIVITY

Break the mold and make something beautiful with Stocksy's curated collection of exclusive, royalty-free stock photography + footage. Already a member? [Login](#).

Email address Password SIGN UP

Keep me informed of upcoming promotional offers and curations.

I agree to Stocksy's Content License Agreement, Terms and Conditions, and Privacy Policy.

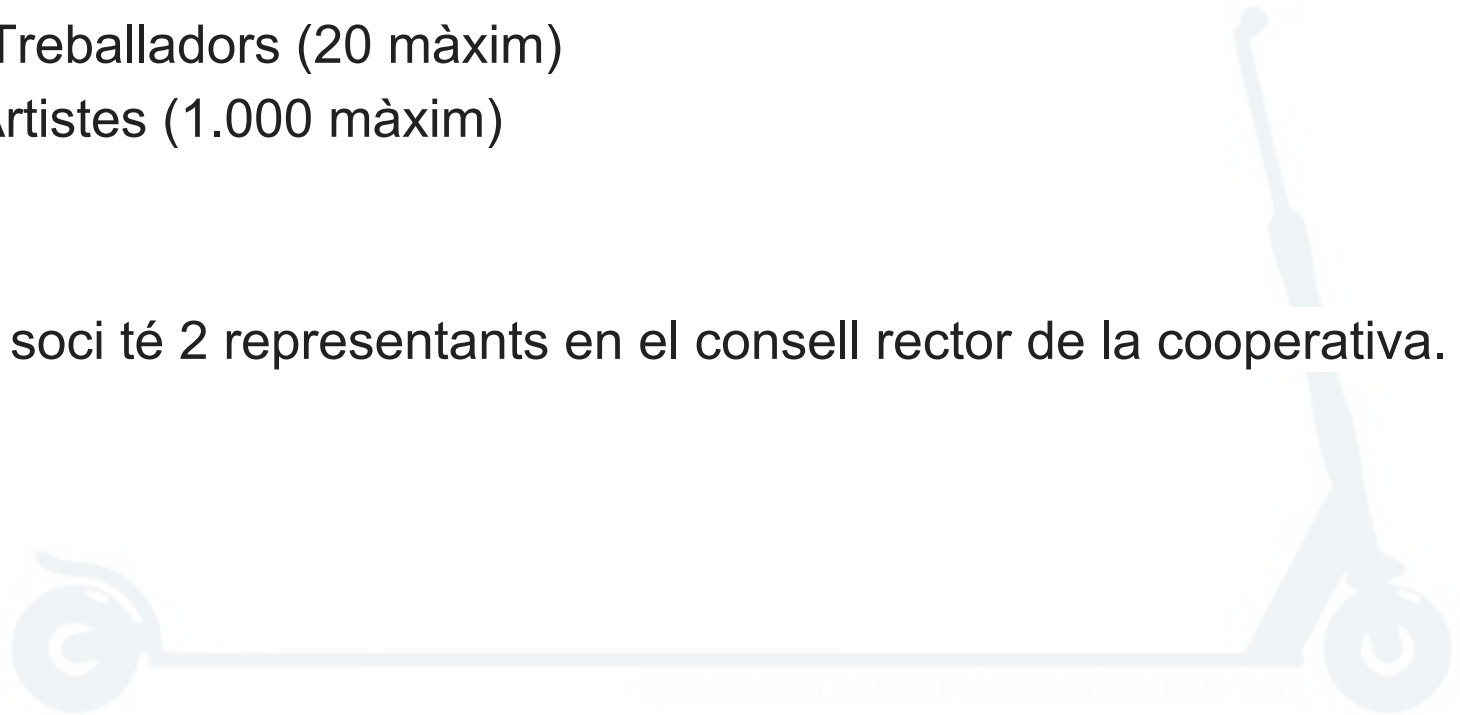

Stocksy.com

Tres tipologies de socis sota el principi una persona un vot:

- Classe A - Fundadors i assessors (5 màxim)
- Classe B - Treballadors (20 màxim)
- Classe C: Artistes (1.000 màxim)

Cada classe de soci té 2 representants en el consell rector de la cooperativa.

Per saber-ne més...

[La verdadera economía colaborativa: así son los otros Airbnb, Amazon y Deliveroo](#) de Aroa Fernández, en el Diario.es (01.03.2018)

[Digital platforms and democracy](#) de Mònica Garriga i Ricard Espelt a Open Democracy (23.05.2017)

[Fairmondo](#) a la P2P Foundation Wiki

[Som Mobilitat](#) Grups locals

[Stocksy](#) entrevista a CEO